

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ XXI НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ЕКОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

23-31 ТРАВНЯ 2022 Р.

ОДЕСА
2022

<p>Докус А.О., канд. геогр. наук, ст. викладач, postdoc Наукові керівники: Шакірзанова Ж.Р., д-р геогр. наук, проф., Dr. Doris Duthmann, scientist IGB ТЕМАТИКА НАУКОВОГО СТАЖУВАННЯ В LEIBNIZ INSTITUTE OF FRESHWATER ECOLOGY AND INLAND FISHERIES (IGB)</p>	81
<p>Закатей Б. А. маг. гр. МЗГ-21 Науковий керівник: Гопцій М. В., канд. геогр. наук, ст. викладач ХАРАКТЕРНИЙ РОЗПОДІЛ СЕЗОННОГО СТОКУ РІЧОК БАСЕЙНУ НИЖНЬОГО ДНІПРА В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВОДНОСТІ РОКУ</p>	83
<p>Кущенко Л. В., здобувач Наукове керівництво: Овчарук В.А., д-р геогр. наук, доц., Боровська Г.О., канд. геогр. наук, доц. АНАЛІЗ ВПЛИВУ БЕЗДОЩОВИХ ПЕРІОДІВ НА ФОРМУВАННЯ МЕЖЕННОГО СТОКУ РІЧОК ПВДНЯ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ УМОВАХ</p>	85
<p>Колеснік А.В., асп. 1-го року навч. Науковий керівник: Шакірзанова Ж.Р., д-р геогр. наук, проф. НАПРЯМ ДОСЛІДЖЕНЬ ПАВОДКОВОГО СТОКУ В БАСЕЙНІ Р.ТИСА В МЕЖАХ УКРАЇНИ</p>	87
<p>Кущенко Л. В., здобувач Науковий керівник: Овчарук В. А., д-р геогр. наук, доц. ОБГРУНТУВАННЯ РОЗРАХУНКОВИХ ПАРАМЕТРІВ МІНІМАЛЬНОГО СТОКУ РІЧОК ЗОНИ НЕДОСТАТНЬОЇ ВОДНОСТІ УКРАЇНИ ПРИ НЕДОСТАТНОСТІ АБО ВІДСУТНОСТІ ГІДРОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ</p>	89
<p>Кущенко Д. П., маг. гр. МЗГ-21 Науковий керівник: Кічук Н. С., канд. геогр. наук, доц. АНАЛІЗ УМОВ ФОРМУВАННЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ГІДРОХІМІЧНОГО РЕЖИМУ МАЛИХ РІЧОК МЕЖИРІЧЧЯ ДУНАЙ – ДНІСТЕР</p>	91
<p>Тимко О.С., асп. 4-го року навч. Науковий керівник: Шакірзанова Ж.Р., д-р геогр. наук, проф. МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ЙМОВІРНІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ПРИ ПРОГНОЗУВАННІ МЕЖЕННИХ ВИТРАТ ВОДИ РІЧОК ПВДНЯ УКРАЇНИ</p>	93
<p>Мартинюк М. О., асп. 3-го року навч. Науковий керівник: Овчарук В. А., д-р геогр. наук, доц. РЕГІОНАЛЬНА МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ СТОКУ ВЕСНЯНИХ ВОДОПІЛЬ І ДОЩОВИХ ПАВОДКІВ РІЧОК БАСЕЙНУ ВІСЛИ В МЕЖАХ УКРАЇНИ</p>	95
<p>Вознюк А.О., маг. гр. МЗГ-21 Науковий керівник: Бурлуцька М.Е., канд. геогр. наук., доц. ОБГРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ УЗАГАЛЬНЕННЯ НОРМИ РІЧНОГО СТОКУ В БАСЕЙНІ РІЧОК ПРАЗОВ'Я</p>	97

Колеснік А.В., асп. 1-го року навч.

Науковий керівник: Шакірманова Ж.Р., д-р геогр. наук, проф.

Кафедра Гідрології суші

Одеський державний екологічний університет

НАПРЯМ ДОСЛІДЖЕНЬ ПАВОДКОВОГО СТОКУ В БАСЕЙНІ Р.ТИСА В МЕЖАХ УКРАЇНИ

Актуальність. Територія Закарпатської області за географічним положенням та кліматичними умовами відноситься до зони розвиненої зливової діяльності, де протягом року неодноразово випадає за короткі проміжки часу до 100 мм опадів і більше, які є однією з основних причин формування значних, часто катастрофічних паводків.

Катастрофічні паводки на річках Закарпаття та їх наслідки у вигляді затоплення значних територій та руйнування господарських об'єктів – одна з найбільш актуальних проблем, з якими стикаються як на території України так і Румунії, Угорщини та Словаччини.

Тому дослідження процесів формування паводкового стоку річки Тиса з метою отримання можливості розрахунку і прогнозування їх максимальних рівнів і витрат води є важливою науковою і практичною задачею.

Завдання наукового дослідження.

- Розробка та удосконалення методів гідрологічних розрахунків максимального паводкового стоку в басейні р.Тиса за даними сучасного багаторічного періоду спостережень.

- Розробка методики прогнозування максимальних рівнів паводків за методом відповідних рівнів для р.Тиса з урахуванням даних автоматичних постів.

- Прогнозування амплітуди підвищення до максимального рівня паводку на р.Тиса з завчасністю порядку 24 години.

Об'єкт дослідження. Річка Тиса ліва притока Дунаю, що утворюється із злиттям Білої і Чорної Тиси. Довжина річки 966 км, площа басейну 153 тис. км² (у межах України - 201 км і 11.3 тис. км²). Загальне падіння річки 336 м, середній схил 1,2‰.

На території України міститься верхня, переважно правобережна частина. Всі великі річки області впадають або в саму Тису, зокрема Боржава, Ріка, Тересва і Терєбля, або в Бодрог на території Словаччини (Латориця і Уж).

На головній річці Тиса розміщено 7, на притоках – 18 діючих водомірних постів. В басейні розташовані 5 метеостанції: Рахів, Хуст, Міжгір'я, Н.Студений, Берегово. Спостереження за водним режимом (рівні та витрати води) проводяться більше 50 років, крім Косівська – с.Косівська

Поляна – 46 років. На рр. Чорна Тиса – Ясіня та Біла Тиса – Луги, Тиса – Рахів та Тиса – Тячів та ін. створах діють автоматичні гідрологічні пости.

Режим паводкового стоку в басейні р.Тиса. Закарпатська область відноситься до найбільш паводконебезпечних регіонів України. Дощові і сніго – дощові паводки відрізняються частотою, інтенсивністю і одночасним охоптом великих площ. Паводки різної висоти на річках Закарпаття формуються в середньому 6 – 8 раз на рік в будь яку пору року, а їх висота та небезпека залежать від інтенсивності і періоду опадів, їх кількості, а взимку від снігових запасів та інтенсивності адвекції тепла.

Водний режим річок Закарпаття характеризується високим весняним водопіллям і літньо – осінніми дощовими паводками, а також не високими підйомами в період частих зимових відлиг.

Очікувані результати дослідження.

- Розробка методу гідрологічних розрахунків максимального паводкового стоку в басейні р.Тиса за даними періоду спостережень (станом на 2020 р.).

- Розробка методики прогнозування максимальних рівнів води паводків за методом відповідних рівнів для р.Тиса з урахуванням даних автоматичних постів за різних умов формування і накладання паводкових хвиль вздовж річки та її приток.

- Використання автоматизований програмний комплекс УкрГМІ ДСНС України та НАН України «Прогноз ходу стоку води на притоках Тиси». Схема прогнозних створів (постів) у басейні Тиси показана на рис.1.

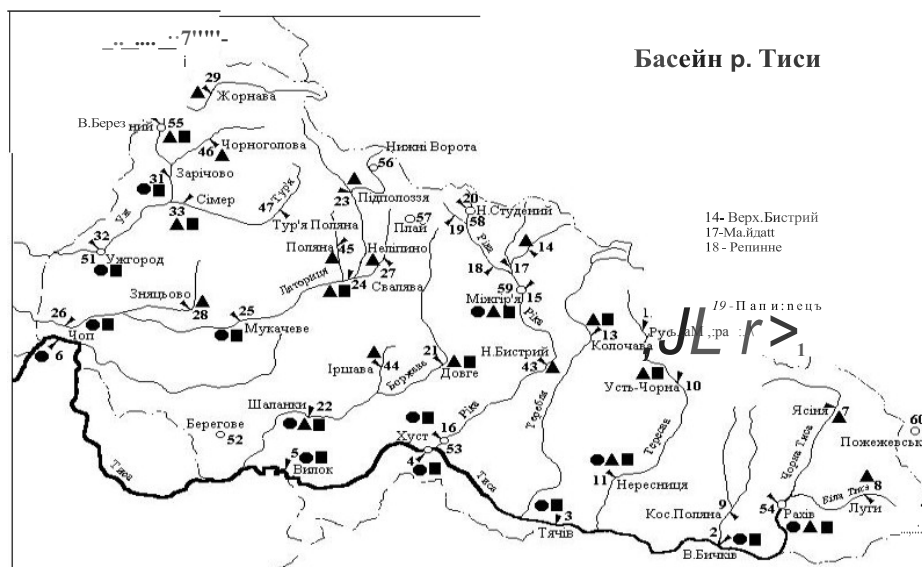

Рисунок 1 - Схема прогнозних створів (постів) у басейні Тиси

Напрямок досліджень паводкового стоку в басейні р.Тиса в межах України ає тематиці Договору про науково-технічне співробітництво та використання науково-технічної продукції на 2021-2025 рр. між ОДЕКУ та Закарпатським обласним ЦГМ (відділу гідрології), м.Ужгород (договір від 10.02.2021 р.).